

Kemecsei Kronika

I. évfolyam 1. szám   Ára: 20Ft   1996. április

AJÁNLO

- * Pénzügyeink   2 - 3. oldal
- * Önkormányzati hírek   4. oldal
- * Népfőiskola   5. oldal
- * Sport   8. oldal

A naptári tavasz beköszöntését akkor is egy nagy sóhaj elszállása kíséri, ha még a télutó keményen ragaszkodik jogaihoz. Az 1996-os év kezdetét nem csak az időjárás körülmények nehezítik, sajnos az országos gazdasági és politikai helyzet az önkormányzatok működését is egyre szűkebb keretek közé szorítja a gazdaság stabilizációja miatt.

Kemecse nagyközség működése az 1996 évi közel 15 millió forintos állami támogatás-vesztés miatt komoly gondok elé néz. A két hónapon keresztül készült és többször átdolgozott költségvetés keretei még nem véglegesek, jelenleg is változnak a körülmények, a nagyságrendek.

A képviselő-testület – mint minden alkalommal – arra készül fel, hogy a településen működő intézményei, melyek alapvető szakfeladatokat valósítanak meg, létezni tudjanak, a település életéhez kapcsolódó infrastrukturális felújítások, beruházások megvalósulhassanak. Az anyagi lehetőségek biztosítása során az említett irányelvek a mérvadók. Nem könnyű ebben a helyzetben döntést előkészíteni, dönteni és feladatokat végrehajtani.

Köszöntő

Nehezen körvonalazódnak a lakosság többségét érintő feladatok, igények kontúrjai. Sok esetben bezavarnak azok az egyéni vagy kisebb csoport, valószínűségi vagy vélt érdekel-

feltárás során úrai tudunk lenni a kedvezően események levezénylésének, a képviselő-testület, a választott vezetők, az apparátus és az intézményvezetés érzi az ésszerűsítések szükségességét.

és bizva jövője kedvező megvaltozásában, egy emberként tevékenykedik.

Ismerve magunkat, kemecseieket, az élni akarókat, az idej első negyedévi értékelésünk so-

Tavaszi "96 (Jécsák Dolli felvétele)

képzelések, amelyek megvalósítása még várhatna a sorban.

Nehéz igazságosan és bölcsen dönteni úgy, hogy mindenkinek igaza legyen.

A nehéz helyzet ellenére a település működése biztosítva látszik. A helyzet

most ismét segíthet - mint már annyiszor - hogy fogjunk össze, bízzunk egymásban a települési közérdek egyeztetése és megvalósítása során.

Szeretném azt tudni településünkön, hogy a közel ötezer ember reményteljesen,

rán köszöntöm Önöket.

Jó egészséget, sok türelmet, egyéni és családi boldogságot kívánok.

Kemecse, 1996. április 2.

Szentpáteri József
polgármester

Képviselőnk: Balázs László

Fegyverneken születtem 1953-ban. Feleségem középiskolai tanár, kislányom 5. osztályos általános iskolai tanuló. Munkahelyem a vasmegyeri hűlőház. Ami felkészültségemet illeti, 1976-ban gépészmérnök, 1984-ben magasépítő mérnök képesítést szereztem.

1976 óta élek Kemecsen, azóta kötelességemnek érzem a település fejlődését munkámmal segíteni. Az 1994. évi helyhatósági választáson önkormányzati képviselőnek választott a lakosság. Bizalmukért eredményes, lelkiismeretes munkát kívánok adni cserébe.

Elnézést

Sajnálatos módon mind a Kemecsei Krónika 1995/3. mind 1995/4. számában elkereszteltük Kondor József örnagyot, a kemecsei rendőrök nemrég nyugalmába vonult parancsnokát.

Elnézést kérünk tőle is és az olvasóktól is.

Kemecsei Krónika

Kemecsei Nagyközség
Önkormányzatának és
lakóinak lapja
Megjelenik negyedévente

Így gazdálkodtunk tavaly

A képviselő-testület áprilisban tartott ülésén fogadta el az 1995. évi pénzügyi terv végrehajtásáról szóló beszámolót, s megállapította, hogy a település és intézményei működése a nehézségek ellenére is zavartalan volt. Az intézmények az önkormányzat által meghatározott pénzügyi keretből gazdálkodtak, finanszírozásuk folyamatosan a képviselő-testület rendelkezésére álló pénzfedezettől függően történt.

Jelentős eredményként értékelték, hogy 1994-ben befejeződött az útberuházás. A befejezéséhez kapcsolódó kölcsön visszafizetése tavaly márciusban megtörtént. E kötelezettség teljesítése természetesen jelentősen befolyásolta az önkormányzat pénzforgalmát.

Az elmúlt év folyamán sikerült gondoskodni a település üzemeltetéséről, a közvilágítási költségek kifizetéséről, a szemét elszállításáról. A szociális ellátások folyósítása rendben történt egész évben.

Bevételeink

Ami a bevételeket illeti, ennek teljesítése 174 millió 108 ezer forint volt, a módosított előirányzat 109,8 százaléka. Ennek meghatározó része volt a normatív állami hozzájárulás (82 millió forint), közel 17 millió volt a személyi jövede-

lemadóból származó bevétel (ezt az állam 6,5 millióval egészítette ki), s valamivel több mint 8 milliót tett ki a munkanélküliek támogatása.

Az önkormányzat kasszáját gyarapították az adók és adójellegű bevételek (gépjármű-, iparüzési, kommunális adó, mezőéri járulék). A testület méltányolta azt a törekvést, hogy a megyei munkaügyi központon keresztül és az önkormányzat segítségével minél több lakos kapjon munkát a közhasznú munkavégzés keretében. A jövedelemplóttá támogatásban részesülők alkalmazásával kettős célt sikerült elérni: jogosultságot szereztek ledolgozott munkaidejükkel az újabb munkanélküli segélyre, munkájukkal pedig az önkormányzatnak hoztak hasznot. Nagy segítséget nyújtottak például a felújítási, köztisztasági feladatok ellátásában, szociális gondozóként és pedagógiai asszisztensként. Foglalkoztatásukhoz a munkaügyi központ több mint ötmillió forinttal járult hozzá.

A bevételi oldalon említésre méltó még a telekértékesítés, a gázközmű hozzájárulás, a marhalevel kiváltás, valamint jónéhány eredményes pályázat.

Bevételeink

A kiadások 173 millió 4 ezer forintra teljesültek (ez a módosít-

tott előirányzathoz képest 109,1 százalék). Az összes kiadásból a működésre fordított el 27,7 százalék, az intézmények finanszírozása, egyéb támogatások vittele 54,9 százalékot, a fejlesztés és felújításra mindössze 17,4 százalék jutott. Ez összesen a 11,9 százalékot kitevő telviszafizetési kötelezettséggel. Esetenként a befizetése is csak így megoldható.

A testület megállapította, hogy a pénzmaradvány 3 millió 772 ezer forint, ebből számlaállomány, záró pénzkészlet értéke 1 millió 105 ezer forint.

Vagyongyarapítás

Tavaly jelentős mértékben növekedett az önkormányzat vagyona, ami főként a garanciaberuházás aktiválásának köszönhető. Gyarapodást jelent a Népjóléti Minisztérium által átutalt összegből vásárolt személygépkocsi, illetve a nem személygépkocsi értékesítés és új vásárlása. A saját tőke megnövekedett 212 millió 457 ezer forintra, ami tartalmazza az önkormányzat teljes vagyonát. A fejlesztési célú hitelek állománya évről-évre csökken (jelenleg nem egészen kétfélmillió forint). Az eszközök és források végső összege 228 millió 304 ezer forint.

Templomtatarozás

Államalapító királyunk, Szent István tiszteletére 175 évvel ezelőtt szentelték fel községünk műemlék jellegű római katolikus templomát. Védőszentje és az évforduló emlékére valamint az augusztus 20-ai templombúcsúra készülődve több éve végeznek rekonstrukciós munkát az épületben.

A külső tatarozás négy éve, a hajórész horgonyzott tetőzete tavalyelőtt készült el, idén pedig a torony kap új fedelelet. A falu katolikus közössége közel félmillió forintot adományozott temploma javára.

(A Kelet-Magyarország nyomán)

Felelős szerkesztő:
Dr. Fekete Antal
Felelős kiadó: Szentpéteri
József polgármester
Megjelenik a Heli Szó Plusz
Bt. gondozásában
Készült a Start Vállalattal
Nyírségi Nyomda üzeme-
ben
Felelős vezető:
Balogh Zoltán
vezérigazgató

Így gazdálkodunk idén

A képviselő-testület 1995 novemberében irányelvekben határozta meg az 1996. évi költségvetés elkészítésénél figyelembe veendőket. Ezek szerint biztosítani kell a település üzemeltetését, működését, az intézmények közzéadott ellátandó feladatainak megrehajtását.

A szennyvízpályázat benyújtásához szükséges törvényi előírásokat, a beadandó pályázatok sajtóterítési költségvetését, a meglévő hitelek esedékes részleteinek törlesztését.

A fentiek figyelembe vétele érdekében a település költségvetése, melyet a képviselő-testület március 7-én megadott ülésén fogadott el 142 millió 753 ezer forint kiadással és bevétellel.

A bevételinket alkotják a normatív állami támogatások, az engedélyezett és megosztott állami bevételek, valamint az egyéb bevételek, amelyek tartalmazzák a település saját bevételeit (pl. iparüzési adó, megújuló energiák kommunális adója, bérleti díj, marhalevel, állatorvosi ellátás bevétele stb.)

Az önkormányzat bevételei felhasználási kötelezettség alatt állnak a képviselő-testület rendelkezésére.

Az önkormányzat irányítja a település életét, felelős a jogszabályokban meghatározott feladatok elvégzéséért.

A gazdálkodás során figyelembe kell venni a megoldásra váró feladatokat, az intézmények működésének biztosítását, a település egészségügyi, oktatási és hosszabb távra szóló terveit, elképzeléseit, az önkormányzatok jogos igényeit.

A költségvetés elkészítése során több esetben át kellett tekinteni a tervezetet, mind az önkormányzatnak, mind a polgármesteri hivatalnak. Ne-

hezítette még a költségvetés készítését, hogy az állam nem bocsátotta az önkormányzatok rendelkezésére az alapadatokot, így csak abból a munkanyagból tudunk dolgozni, ami rendelkezésünkre állt.

A pénzügyi lehetőségek

szaki vizsgáztatását, a belvízelvezető terv elkészítését, rendezési terv készítését.

A település szempontjából fontos feladat még magának a településnek az üzemeltetése, közvilágítás biztosítása, közifolyókák működtetése, szemétszállítás megoldása, köz-

Közmunkán

szükségessé váltak, át kellett gondolni minden területen, minden vezetőknek az elvégzendő feladatokat, az állam által kötelezően előírt feladatokat, és azok végrehajtásának lehetőségeit.

Intézményi szerkezetünket át kell tekinteni és a képviselő-testületnek minden területen meg kell határozni, hogy milyen feladatot tud finanszírozni, milyen intézményt tud működtetni.

A fentiek figyelembe vételével készült el az 1996. évi költségvetés tervezete.

Az intézmények működése volt az elsődleges, emellett az előző évekről áthúzódó kötelezettségeink számbavételével kellett a kiadási oldalt megtervezni (egészségügy, útbetűzés stb.)

A kiadások között terveztük az óvodai hűtés korszerűsítését, a tűzoltószertár felújítását, a mozi felújítását, a traktor mű-

tisztasági feladatok ellátása.

Az 1996. évi költségvetés ismeretében megfogalmazhatjuk, hogy az új normatív finanszírozási rendszer, valamint a gazdasági körülmények rákényszerítettek minden önkormányzatra, így a helyi önkormányzatra is, meglévő intézmény-szerkezetének áttekintésére, és az önkormányzati törvényben megfogalmazott feladatok ellátásának átvizsgálására. Elkerülhetetlen a vagyonnal való gazdálkodás vizsgálata, s azokon a területeken, ahol vállalkozók végezhetik el a feladatot, annak átadása. A piacgazdaságban az önkormányzat is piaci partner lesz, tehát a rábízott közjaval és közpénzekkel piaci módon kell gazdálkodnia, kell elszámolnia, az új jövedelemelosztásnak és arányoknak megfelelően állami feladatot kell teljesítenie.

Kertész Gáborné
jegyző

Szőlőskerti gazdák

A szőlőskerti tulajdonosok 1996. január 27-én tartották évi közgyűlésüket. A síkos út miatt kevesebben jelentek meg a szokásosnál. A közgyűlés elmarasztalta a földjüket elhagyókat, a mezőri díjat nem fizetőket. Köszönetet mondtak az önkormányzatnak a közhasznú és kiegészítő jövedelmű mezőri díj alkalmazásáért (hogy a tetlenét zsványt 5000 ezer forintra büntették, a helyi rendőrségnek és a polgárőrségnek az egész évi járőrözésért. Az 1996-os évre harmadik mezőri díj Tamási Sándort választották meg.

K.S.

Szívből jöttek

Rangos vendégei voltak április 15-én településünknek. Az egészségügyi központot kereste fel – többek között – Szilágyi István amerikai magyar református lelképásztor, dr. Zsonda László, a Magyar Szív Alapítvány kuratóriumának elnöke, Gulácsai Lajos kárpátaljai református püspök és Ivan Korsinszkij, az ukrán parlament egészségügyi bizottságának alelnöke, akiket dr. Gerzon László házigazdaként fogadott.

A vendégek megtekintették az intézmény korszerű műszereit, berendezéseit, s megbeszéltek a kapcsolatok elmélyítésének lehetőségeit, a további segítségnyújtás módját.

Köszönet a fenyőkért

Nagyközségünk karácsonyi ünnepségére a szükséges fenyőfákat a falu határában lévő fenyvesből kaptuk. Ezt a tulajdonosoknak – Velszné Kovács Mária, Négyesi Józsefnek és Szikora Péternek - köszönhetjük, akik önként ajánlották fel a fákat a település lakóinak örömeire.

Köszönjük!

Önkormányzati hírek ** Önkormányzati hírek ** Önkormányzati hírek

Szociális földprogram

A nehéz helyzetben élő családok megsegítése érdekében az önkormányzat - az elmúlt évi tapasztalatok alapján - idén is megteszi a szükséges lépéseket a szociális földprogram indításáért. Az ügyet a Népjóléti Minisztérium szociális válságkezelő irodája támogatja, szakmailag pedig Zsáros János önkormányzati képviselő segíti. Aki érdekel, hogyan könnyíthetne saját és családja sorsán a ház körüli termeltetéshez nyújtott támogatással, keresse fel a polgármesteri hivatalt, ahol információkat kap a részletekről.

Szennyvízhálózat

Közel hétszázmillió forintos beruházásba vágta a fejszóját az önkormányzat, amikor elindította a szennyvízhálózat és -kezelő kiépítését. A benyújtott pályázatról még nem született meg a döntés, de az önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a fejleményeket és a céltámogatásra idén is beadta pályázatát.

A lakosság figyelmébe ajánljuk, hogy kezdjen megbarátkozni a gondolattal: elő kell teremtenie a saját erő összegét. Természetesen az önkormányzatnak is tartalékot kell képeznie, hogy partnere tudjon lenni a majdani befektetőnek.

Elkelt a patika

Korábban ígértük is hírt adtunk arról, hogy a megyei önkormányzat a vagyonátadó bizottságtól tulajdonába adott gyógyszeráriát megvonta a települési önkormányzatnak. A testület a privatizációval kapcsolatban úgy döntött, a gyógyszerterület az azt közel három évtizede működtető patikusnak, Szikszai Lászlónak adja el. A 4,1 millió forintos vételár méltányosnak tekinthető, a község lakóinak pedig az a fontos, hogy az orvosságokkal való ellátás töretlen legyen, igényeket mind magasabb színvonalon elégítse ki. Vonatkozik ez nem csak a hétköznapokra, hanem a hétfvégekre, ünnepekre is.

Város leszünk?

A képviselő-testület felhatalmazása alapján elkészült és a Belügyminisztérium illetékesének asztalára került az az előzetes anyag, amely Kemece vá-

rossá válását célozza. Igéreteik szerint júniusban látogatnak el a helyszínre a tárca szakemberrel, hogy tájékozódjanak, az önkormányzat pedig be tudja nyújtani immár végleges pályázatát. Akár reménykedhetünk is az 1997-es elfogadásában. Persze ehhez

az is szükséges, hogy az idő érkező BM-ek jó benyomásokat szerezzenek a (most még...) faluról. Ez viszont már csak az itt élők igényességún múlik!

Agrárkamara bizottság

Községünkben a közelmúltban megalakult a megyei agrárkamara helyi bizottsága. A testület - amelynek elnöke Hegedűs Sándor, tagja Kiss Imre és Nagy István - a mezőgazdaságból élők megsegítését tűzte ki célul, és mindazok csatlakozására számítanak, akik a termeltetéssel, a piac összehangolásával, a szakmai tanácsadással kapcsolatban igénylik hozzáértésüket, támogatásukat. A bizottságot munkájában segíti az önkormányzat és Beregszászi Zoltán gazdajegyző. A csatlakozók tagdíjat fizetnek, ennek fejében viszont a tagok különböző kedvezményekhez is hozzájutnak.

Közhasznúak foglalkoztatása

Közel száz munkanélkülit segített némi jövedelemhez az önkormányzat a közhasznú foglalkoztatással. A jövedelem pótló támogatásban részesülők részint köztisztla-

sági feladatokat látnak el (a belvízelvezető rendszerek karbantartása, szemétszállítás), részint szociális gondozóként dolgoznak. Bérük csak 30 százalékból terhelhető az önkormányzat kasszájából, hiszen a többi megyei munkaügyi központ állja. Erre számítottak azt mondani, így mindenki jól jár.

Fásítás, parkosítás

Tavaly pályázati úton elnyert pénzből valósulhatott meg a református templom előtti kis emlékliget. A parkosítás, fásítás idén tovább folytatódik, hiszen a millocentenárium alkalmából faluszépítésre ismét lehet pályázni a Magyar Környezetvédelmi Egyesületnél. Az idei tervek szerint ebben az évben hat-hétszáz facsemetét lehet elültetni a községben. Mostnár csak az a fontos, hogy mindenki úgy vigyázzon rájuk, mintha sajátjuk lenne.

Nekünk tanulnak

A képviselő-testület - miként eddig is - ebben az esztendőben is nagy figyelmet fordít a hivatali apparátus képzésére, a jogközigazgatási szakembereink felkészítésére. Jelenleg két hivatali dolgozó jár a tanfolyamozás első félévére, egy pedig a tanfolyamozás második félévére készül. Ketten járnak a tanárképző főiskolára az önkormányzat támogatásával. Egy fiatal a jogi karon, egy pedig az egészségügyi főiskola szociális munkás szakon fejezi be tanulmányait. Látszik tehát az törekvés, hogy olyan szakembereket neveljenek, akik kötődnek Kemecehez, magának érzik a települést.

kírek

vízvezet
zemétsz
ként dolgo
an terhel
n a több
a. Erre sz
ol jár.

osítás

nyert pénz
református
gat. A par
b folytat
rium alkal
it lehet p
vetvédelm
ek szerint
sz facse
örszögbn.
hogym
ük, mintha

ulnak

ent eddig
y figyelem
ésére, a j
ek felkész
olgozó jár
y pedig a
k a tanárköz
ámogatásán
eddig az egé
munkás szaki
zik tehát az
bereket neve
éhez, megúj

Az élet kihívásai

A Német Népfőiskolai Szövetség magyarországi irodájának igazgatója, Heribert Hensen úr 1996. január 28-án meglátogatta a kemecsei népfőiskolát. Örömmel hallgatta a végzett munkáról a beszámolókat, majd az alábbiakat fogalmazta meg: *A tudomány, a technika eredményei összehozták és kényszerítik éveik számától függetlenül az embereket az állandó fejlődésre. Mindig készen kell lennünk az új ismeretek befogadására, ha meg akarunk felelni az élet kihívásainak. Korábban nem tudtunk a személyi számítógépekről, a komputerekről, ma viszont ezek nélkülözhetetlenek. Minden országban nagy, és nő a munkanélküliek száma. De azok azok az emberek, akik nem alkalmasak a korszerű gépek kezelésére, tehát sokan közülük már nem is alkalmasak a mai munkára. A fiatalok beleszökkennek az új ismeretekbe, de a felnőtteknek pótolni kell elmaradottságukat. A számítógépek nem hiányozhatnak a mai iskolákból, de a nevelőknek érteniük kell azok használatának a tanításához. Az embereket a minőségi munka végzésére kell megtanítani, arra kell képessé tenni őket, és az iskolában a több nyelv tanítása. De a nyelvek ismereténél is biztosabb elhelyezkedést, jobb keresési lehetőséget nyújt a komputeres működtetésének ismerete. Ezek az emberek az ismereteknek az elterjesztését kell szorgalmazni.*

Kozma Sándor

Szavalóverseny

1996. március 14-én az ifjúsági klubban rendeztük meg az idei Nemzeti dal szavalóversenyt.

A versenyzők:

- Szentpéteri József
- Blaner Beáta
- Kökösi Dóra
- Gerzon Viktor
- Fekete Attila
- Horváth Brigitta
- Gergely Tünde
- Bilecz Julianna
- Hegyes István
- Szentpéteri Levente
- Imréczli Zoltán
- Tasi Viktória
- Kiss Tünde
- Pétercsák Krisztina
- Zsíros Anita
- Bacskaí György
- Procsák Zita
- Makkai Csaba

A zsűri tagjai:

- Kozma Sándor
- dr. Pásztor Benjáminné
- Smid Józsefné
- Maksa Melinda

A helyezettek:

- I. Szentpéteri József
- II. Blaner Beáta
- III. Kökösi Dóra

Népfőiskolai nagyrendezvény

A kemecsei "Farmer" Kertbarát és Népfőiskolai Klub 1996. február 17-én az általános iskolában tartotta éves nagyrendezvényét.

A programban szerepelt a termelői borok versenye fehér és rose kategóriában, termékbemutató- az Avon kozmetikai cég termékeiből, savanyúságokból, befőttekből és az újfelhértői Kutatóintézet kísérleti almáiból - a Népfőiskola rendes évi közgyűlése, s a hivatalos ceremónia után került sor egymás megvendéglésére az otthonról hozott ételekből, italokból, kötelesen beszélgetésre, barátkozásra, nótázásra, táncos mulatságra.

A rendezvény meghívott vendégei voltak: **Lakatos András** országgyűlési képviselő **dr. Lukácskó Zsolt** a Nyíregyházi Népfőiskolai Egyesület elnöke,

dr. Vinnai Győző, a Nyíregyházi Népfőiskolai Egyesület ügyvezető elnöke,

dr. Széles Csaba, a Westsik Vilmos Farmer Népfőiskola közelmúltban elhunyt vezetője.

A közgyűlést Szentpéteri József polgármester nyitotta meg. Köszöntő szavai után elmondta, fontosnak tartja, hogy működjön a községben egy olyan civil szervezet, egy iskolán kívüli művelődési forma, mely tagozatain keresztül közös életünk szinte minden területét átszövi, közeledésre, együtt gondolkodásra, tanulásra, barátkozásra serkentve az embereket.

A bevezető gondolatokat követően megbízta a szakértő zsűrit az összegyűjtött borminták értékelésével.

Ezután az ifjúsági klub tagjai adtak elő Petőfi Sándor verseiből egy összeállítást.

A Népfőiskola 1995. évi tevékenységéről

Szentpéteri Katalin számolt be. Elmondta, hogy az egyre nehezedő gazdasági helyzet, a szűkülő pályázati lehetőségek nagyon megnehezítik a népfőiskolák létét, működését, pedig az általuk közvetített ismeretekkel hozzásegíthetik az országot nemcsak a szellemi, hanem a gazdasági felemelkedéshez is.

- Beszélt a tagozatok, a kertbarát klub, ...
- a nőegylet
- az ifjúsági tagozat
- a polgárörsg
- a gazdakör
- a tűzoltóság munkájáról.

Beszámolt a Kemecsei Népfőiskola bel- és külföldi kapcsolatainak alakulásáról és ismertette az 1996-os év feladataira vonatkozó terveket, különös figyelemmel a millennium évének eseményeire.

Körünkben üdvözölhettük Lakatos András országgyűlési képviselőt, aki előadásában vázolta az ország mai gazdasági - politikai helyzetét, tájékoztatott országgyűlési képviselői munkájáról, s az agrárkamara szerveződéséről.

Szentpéteri József polgármester zárszavában egy üzenet közvetítésére kérte meg a képviselőt, melyben felvázolta a megyében élő embereket foglalkoztató gondokat, nehézségeket, s kérte, hogy több figyelemmel forduljanak a honatyák az ország ezen régiója felé. Az Európához közeledő Magyarország ne csak az Alpokaljától a Duna vonaláig tartson.

A hivatalos program zárásaként a általános iskola citeraköre Tóth Rudolf és Visontai János vezetésével adott elő néhány nótát.

Szentpéteri Katalin

A forradalom ünnepén

Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc emlékére március 14-én tartottunk megemlékezést.

A református temetőben Krasznai Péter honvédhadnagy sírjánál az általános iskola helytörténeli szakköre emlékezett a forradalom kemecsei hőseire, majd az ünnepi közönség virágot helyezett el Répási Mihály, a szabadságharc honvédtábornoka emléktáblájánál.

Délután a Kossuth szobornál ünnepi műsor és koszorúzás méltatta az évfordulót.

A műsorban szerepeltek az Ifjúsági Klub tagjai, a Nemzeti dal szavalóverseny győztese, Szentpéteri József és a helytörténeli szakkör tagjai Lucza János tanár vezetésével.

Az ünnepi megemlékezés után az érdeklődők megtekintették a múzeumban a helytörténeli gyűjteményt és gobelin - kiállítását.

Sz.K.

Helytörténet - hagyományőrzés

Községünk szőlőskertje

Kecmence címere beszédesen mutatja négy rajzban a település múltját, jelenét és -bizom benne - jövőjét is.

Írásomban a címer negyedik képéről, a szőlőről mondom el, amit több mint hetven év alatt megéltem és a régi írásokból megtudtam a kecemencei szőlőskertéről.

Hét évfizdérre tekint vissza személyes élményem. Nagy esemény volt számomra, amikor egy-egy alkalommal a szőlőskertben termő gyümölcsök érési sorrendjében gyalog, mezítláb Mádfinanóval, vagy szekerem nagyszüleimmel a szőlőbe indultam.

A Halászi-szeről végig a falun, át a mindig megcsodált vasúton, a temető és petrógyár mellett nagyon hosszúnak tűnt akkor az út a szőlőskertig.

A falu felel négy kapun lehetett bejutni az élősövényvel körített kertbe. A kapuk mindig zárva voltak, de akkor még nem "zánkertnek" nevezték, mint ma. Megélhettem, hogy a "főkapuhoz" ma már aszfaltozott út vezet, és éjjelente sorompó zárja a kertet.

A főkaputól keletre két, nyugatra egy kapun lehetett közlekedni. Nagypám szőlőjébe a szélső keleti kapun jutottunk be. Szekérrel mindig erre jöttünk, itt nem kellett leszállni kaput nyitni. A megye alispánjának a tanyája a szőlőskert déli sarkában volt. Az akkor már megcsodált autóval járt ki Nyíregyházáról tanyájára, számára volt nyáron át nappal nyitva a kapu, amire a szőlőpásztor megkülönböztetve figyelt.

Gyermekszemmel tündérvilágként láttam a gondozott szőlősorokat, gyümölcsfákat, ribizli, köszméte bokrokat. Megcsodáltam a hatalmas diófákat. Mindenféle madárhang fogadott, legérdekesebb volt a többféle baglyok kuvikolása. Ajtóval zárható csinos nádkunyhók, célszerűen épített borházak voltak az akkori "nyaralók". Apai nagypámnak 1912-ben épült takaros nádfedeles borháza volt. Tiszarádón lakó ácsmester sógora építette. Ma is megállná a helyét, de az örökös, amikor a faluban sátorbetűs házat épített, az ősi borházat faanyagért lebontotta.

Anyai nagypám a községnek főbírója, a szőlőskertnek kertbírója volt sok éven át. A szőlőjében lévő borháznak két helyisége és kandallós kéménye volt. Nem tudjuk mikor épült, 1856-ban született nagypám már örökölte. Télen is lakható volt, szőlőpásztorok laktak benne. A szőlőskert legforgalmasabb központjában feküdt, átellenben a pálinkafőzővel.

A szőlőskert összefüggő "garádjával" volt körülveve. A kerten belül senkinek nem volt kerítése. "Erkölcsei-kerítésként" szolgált a fagerelyével gondosan kezelt "mezsgyesor", melyre egyik szomszéd sem lépett rá. A szőlőbe vitt gyermekeket kioktatták, hogy a "máséba" nem szabad belépni. Az önludatos szomszéd még a mezsgyén áthulló gyümölcsöt is visszadobálta.

Nagy kincs volt már a fogkisebb területű, egy "vékás" szőlő is. Ellátta gyümölcsöt a családot és karácsonyig bor is volt a háznál. Feljegyzések igazolják, hogy a kétszáz éve létesített szőlőskert birtokosai gondoltak a jobbágyokra, zsellérekre, számukra is juttattak egy-egy vékásnyi szőlőföldet. A lakosság növekedésével együtt nőtt a szőlőskert területe is.

Az 1860-as évekből származó írásokból megtudhatjuk, hogy a "kertségnek" már írott rendelkezései voltak. Fő- és vicebíró állt a testület élén. A kert járásokra volt osztva, amit fogadott pásztorok őriztek. Évenként tartottak "garádjá járást", hernyó járást, az úmapi járáskor általános vizsgálatot tartottak az egész kertben. Nagy gond volt a garádjára, ami jól segítette a pásztorok munkáját. A garádján csak nyulak jártak keresztül, gyakran vesztükre, mert itt estek a vadorzók hurkaiba. A pásztorok munkáját segítették a magasabb pontokon felállított "állók", amelyekről jól belátták a területet. Karikásostornal, kereplővel nasztolták a varjúkat sergélyeket.

Nem volt szabad a szőlőskertbe bemenni azoknak, akiknek nem volt szőlő tulajdonosa. Az elfogott tolvajt a pástor a kertbíró illetkezéséig fakalodába zárta. Ez a rendelet csak 1890-ben szűnt meg. A kalodán négy lyuk volt, a tolvaj két lábát és két kezét lakatolták le. A kaloda emléke még az én gyermekkoromban is élt. Mindig szerettem volna látni, állítólag a pálinkafőző padlásán tartották.

A szüret mindig ünnep volt a szőlőskertben, még akkor is, ha az időjárás miatt gyenge volt a termés. Innen a mondás: "Szüret, ha bor nincs is!"

Hatvan-hetven ével ezelőtt még nem volt használatos falunkban a szőlődaráló, a fából készített prés már igen. A fonó-szövő esszonyok által ritkára szőtt kenderből készült "taposó-zsákba" rakták az előzőleg "megcsömösölt" szőlőt. A "zsákot" mezítláb taposták kádban a család arra érdemes tagjai.

Sok év múlva, amikor már nem szőlőskert

készült a "csövidinka" (kukorica bor) megismerős beleg orvos mondta:

"Szeretnék még egyszer, ritkas lábbalaposított igazi bort inni!"

Régen a szüret október 10-20-áig tartott. Ilyenkor a falu cigányzenész bandája a szőlőskerteket járta, ott muzsikált, és minden gazdának. Nekik is "szüret" volt a szüret. A szüret ünnepséggel fejeződött be. Az írásos krónika megőrizte a kecemencei nagyhirű református lelkész, Vitéz Mihály tréfás minősítését a kecemencei és a környéki falvakban termelt borokról. Íme:

"Vinum (bor) de Megyer: a torokra megyer!"

Vinum de Gégény: sebet ojt a gégen

Vinum de Halász: rád jön tőle a láz!

Vinum de Kötaj: ha iszod, ő jaj!

Vinum de Buj: jaj, de rossz, ju!

Vinum de Pazony: terem a gazon!

Vinum de Kecmence: nagy is annak a borsó, a gyomornak csemege!

Szerelném, ha ez a régi minősítés lenne a már hagyományvá váló kecemencei borok melőli borversenyek jelmondata.

Több mint kétszáz év alatt sok természeti vihar sújtotta a kecemencei szőlőskertet. Egyik sem okozott annyi pusztítást, mint a történelmi vihar, ami a második világháború után érte.

Fokozatosan vesztette el régi szerepét, eltűntek a kapuk, lepusztult a garádjá, megszűnt a "kertség", évről-évre több lett az ahagyott parcella. A nagyüzem csepegtető, almásokat, géppel gondozható sok hektáros szőlőtáblákat létesített. Mindenki könnyen jutott gyümölcsöshöz, sajnos nem mindig munkája révén. A sok munkát, gondosságot igénylő szőlőskertnek lecsökkent a "becse". Megszűnt a kertben a vagyonbiztonság.

Az 1980-as években megindult egy új vállalkozás, ami évről-évre erősödik. Ismét a szőlőnek választott vezetésége. A községi vezetés támogatásával élvezve, sok a hézseget leküzdve, lelkesen dolgozik, hogy rend legyen a zártkertben. Lassan megkezdte folyamatosan nő a gondozott parcellák száma, épülnek új, a mai igényeket kielégítő hétségi házak.

Minden indokolja, hogy a szőlőlevél címerünket díszítse.

Kozma István
ny.tanár

A TÉLI ESTÉK

Az utóbbi években hagyomány már községünkben néhány téli este kedves eltöltése.

Ilyen alkalom volt december 15-án a Nőegylet vezetősége szervezésében a téli-köszöntő batusz bál. Közel százan fogadták el a meghívást és az élményekben gazdag, jó hangulatú program megvalósítása Kovács Miklósné és Pethő Tiborné lelkes szervezőket dicséri. Tevékeny közreműködőnek számítottak a jelenlévők is, akik belépőként elhelyezték az asztalra "batuszukat", amiben minden volt, mi szem szájnak ingere.

Az alkalomhoz illően feldíszített teremben Kövesdiné Zádor Livia köszöntötte a kapcsolódásra várókat és József Átilia Téli című versével kívánta érzékeltetni, hogy egymás életét szebbé, melegebbé tehetik azok, akik összetartoznak, illetve jó volna ha többen éreznék a tűz melegét, a láng melegét.

Párkereséssel indult a program és a jó zene csak fokozta a jókedvet.

Az érdekes, igazán neveltető játékok,

vetelkedők váltották egymást. A társ felismerése, a női ruhába öltözés, a gyúrás szennázciós produkciónak számított. A tombolajegy is szépen fogyott, de a sorsolás is

rendkívüli nyereseményeket hozott a Daskó családnak.

Az eszközök előteremtésében szerepe volt Lukács Andrásnénak, dr. Pásztor Benjáminnének is.

Igen aktív segítő volt Korpai József és Daskó János is. A gondos, körültekintő rendezés a két főszerzőt és a jelenlévőket dicséri, és ezért köszönetét fejezi ki a Közművelődési Bizottság.

Zenei élet a Kemecsei Református Egyházban 1995-96 telén

"Énekeljétek az Úrnak új éneket, énekelj az Úrnak te egész föld! Énekeljétek az Úrnak, áldjátok az ő nevet; hirdessétek napról-napra az ő szabadítását." (Zsoltárok könyve 96. rész)

A korán beállott tél szívfelelket melegengető alkalma volt december 17-én, advent harmadik vasárnapján az a hangverseny, amelyet a nyíregyházi 1. számú Gyermek Általános Iskola száz tagú énekkara adott. Ezen énekkara adott Zoltán Mihályi Ildikó és Wolnar Ágnes tanárok vezényletével. A hangverseny műfajpontja Gárdonyi Zoltán Szeretet himnusza című műve volt, amely kifejezte a közelgő karácsony lényegét

Pál apostol írása alapján: "Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, a három, ezek között pedig legnagyobb a szeretet." (I. Korinthus 13.) Az előadást szeretetvendégség követte, amelyen a Nőszövetség által készített forró gyümölcsleves és az énekkar tagjait és a velük érkezett vendégeket melegengette fel.

Gyülekezetünk ifjúsági énekkara december 24-én és 25-én énekel az ünnepi istentiszteleteken, de időközben több körzeti ifjúsági találkozón is vendégszerepelt.

Tervbe vettük, hogy ebben az évben a Kemecsei Általános Iskola énekkarát is meghívjuk egy hangversenyre.

Mint az már köztudott, egyházunk szervezésében megkezdődött községünkben a zongoraoktatás, amelyet Tündik Tünde, a nyíregyházi Kodály Zoltán Általános Iskola zongoratanára tart. Az első évfolyamra 14 gyermek jelentkezett, akik között van középiskolás is, s rövidesen várjuk a következő évfolyamra jelentkezőket.

Itt is szeretnénk köszönetet mondani ösv. Szikszay Pálnak, aki egyházunknak adományozta azt a bécsi zongorát, amely lehetővé tette a zongoraoktatás elindítását.

Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség!

Pusztai Endre

Millecentenáriumi tervek

Az önkormányzat közművelődési bizottsága a jubileum jegyében az alább következő programok megrendezésére készül.

Kiállítások a múzeumban és a könyvtárban

Kulturális bemutató az óvodában, iskolában

Ki mit Tud? - felnőtteknek
A Kemecse története című könyv megjelenítése

(Kozma Sándor munkája)
Dokumentumgyűjtés: A magyar iskola ezer éve

Két keréken Szabolcsig - honfoglalási emléktúra

Aratókoszorú készítése (bármilyen méretben)

Előadás: 1100 év a Kárpát-medencében

Kemecsei képeslap kiadása

Sportegyesületi munka

A sportegyesület korábbi vezetése egyhangúlag lemondott, de ennek oka ma sem tisztázódott egyértelműen. Az újonnan megválasztott sportvezetőség megkísérlé szinten tartani a kecemesei sportéletet, koordinálva az öt szakosztály működését.

A SE fő támogatója a polgármesteri hivatal, amely hétszáz-ezer forintot adott a működéshez. Két közhasznú munkás segíti a karbantartási munkákat.

Ezenkívül Kondor Lajos képviselő lemondott tiszteletdíjáról a SE javára. A működéshez nagy támogatást nyújt a Gergely Tüzé, elsősorban az asztalitenisz és labdarúgó szakosztályoknak.

A labdarúgó szakosztály jelenleg a megyei II. osztály utolsó helyén áll. Nagy a lemaradás, de a harcos, felkészült társaság megpróbálja a bentmaradást kiharcolni.

Az asztalitenisz szakosztály mindkét csapata bajnokságot nyert a megyei II. és a megyei I. osztályban, így mind a két gárda egy osztállyal feljebb került. Sajnos az NB III-as indulásnak a feltételei még nem adóttak, de reméljük, az indulásra a szükséges feltételeket elő tudjuk teremteni.

A karate szakosztály elsősorban fiatal versenyzők versenyeztetését segíti elő.

Hajnal Ákos és Ifj. Nemes József kiváló eredményeket ért el.

A kézilabda szakosztály gárdája a megyei bajnokság közép-csapatává nőtte ki magát. Lelkes, baráti társaság, amely rendszeresen edzéssel indul a bajnokságnak.

A sakk szakosztály az elmúlt évben - mint legjobb újonc - kiváló eredményeket ért el, a bajnokságban rendszeresen részt vesznek.

Gergely Gyula
SE elnök

Muzeális értékű az a régműlt időköt időző fortöllenítő készülék, lajt és tűzoltó fecskendő, amelyet a polgármesteri hivatal mögött kapott lencsevégre fotósunk. Természetesen ez még nem végleges helyük, de rendbetételük után a helytörténelmi múzeumot gazdagíthatják. (fotó: Jécsák Doll)

Körzeti versenyek és a RISZ-vetélkedők résztvevői voltak

Prózaíró: Zsíros Anita és Márton Éva
Helyesírás: Prascsák Zita és Fabu Krisztina (I.hely)
Rajz: Hajnal Ákos és Szőke János (I.hely)
Matematika: Mezősi Marina, Kondor Zoltán, Daskó Judit, Katona László, Hajnal Ákos, Szappanos András
Bacskai György, Kozma József
Biológia: Bacskai György (II.hely)
Kozma József és Asztalos Katalin
Földrajz: Pusztai Katalin és Szelik Nóra

Kémia: Szelik Nóra, Fabu Krisztina, Bacskai György és Kozma József
Fizika: Daskó Judit, Zsíros Anita, Hajnal Ákos, Varga Zsanett, Szelik Nóra, Bacskai György és Kozma József
Történelem: Bacskai György, Zsíros Anita és Bügi Zsuzsanna
Kézilabda: BÜJ - Kecemese 19:9, Kecemese - Gávavencsellő 14:22, Tiszabercel - Kecemese 7:23
Labdarúgás: II. hely

Asztaliteniszben már beindult a "Gergely-henger"

A pingpongozók őszi sikersorozatáról kerdteztük Gergely Gyula szakosztályvezetőt, aki az év eleje óta a nagyközségi sportegyesület elnöke.

- Kiket emelne ki a két csapatból?

- Az elsőből a Király-Bottyán páros, valamint Király nyújtott száz százalékos teljesítményt. Jól szerepelt Kádár Sándor is, aki 56 évesen is csapatunk erőssége.

A II. csapatból a Kovács-Pásztor és a Gergely-Kovács páros szerepelt hibátlanul. De inkább a csapat egységét emelném ki, mivel közel azonos képességű játékosok baráti köre játszik hétről hétre.

- Milyen célt tűztek maguk elé tavaszra?

- Első csapatunk NB III-as szintű, ezért egyértelmű cél a bajnokság megnyerése, az osztályozókori való jó szereplés és az NB III megnyerése, ami kemény munkával

elérhető. A másik gárda legyen eredményes, megbízható élcscapat, az első három közé várom őket.

- Mi újság a kézilabdázók háza táján?

- Szerintem - figyelembe véve a szűk anyagi lehetőségeket - felül kell vizsgálni önmaguk versenyeztetését. Az asztaliteniszezőkhöz hasonlóan vállalják az utaztatást, ételmezést, esetleg az eszközök beszerzését.

- Foci?

- A szakosztály vezetősége felállt, az el távozott, de településünkhez kötődő játékosokat visszaigazoljuk. A községnek szüksége van egy megyei II. osztályú csapatra, s elindultunk ehhez szponzorokat keresni. Igérem, tavasszal egy küzdőképes, győzelmes csapatot láthat a kecemesei publikum.